

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dnia..... 26. 10. 09.....
nr..... 5457..... podpis..... Borusewicz.....

Warszawa, 2009-10-23

DKOW-WJST-WCh-0401-8/09

**Pan
Bogdan Michał Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

P. J. Kwieciak
wpłynęło dnia..... 27. 10. 09.....
nr..... 7219..... podpis..... Kwieciak.....

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Sławomira Kowalskiego na 41. posiedzeniu Senatu RP w dniu 7 października 2009 r. w sprawie propozycji zmian w art. 80 i art. 90 ustawy o systemie oświaty w zakresie dotowania przedszkoli, szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez podmioty niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Podstawę prawną udzielania dotacji przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowym prowadzonym przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne stanowią przepisy art. 80 i 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

W zakresie zagadnień poruszonych przez Pana Senatora dotyczących określenia wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, będących podstawą do naliczania dotacji dla przedszkoli publicznych i niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne, z wyłączeniem wydatków realizowanych z opłat wnoszonych przez rodziców oraz odniesienia kwot dotacji dla szkół niepublicznych dla dorosłych o uprawnieniach szkół publicznych (art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty) do środków ujętych w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostki samorządu terytorialnego uprzejmie informuję,

że Ministerstwo Edukacji Narodowej w pracach przygotowawczych do kolejnej nowelizacji ustawy o systemie oświaty wprowadzi do dyskusji możliwość zmiany w obowiązujących przepisach w tym zakresie.

Natomiast jeżeli chodzi o ustalenie kwoty wydatków bieżących w przypadku braku na terenie gminy lub powiatu szkoły publicznej danego typu i rodzaju uprzejmie informuję, że nie powinno być problemów w zakresie podstawy do obliczenia stawki dotacji dla szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, ponieważ podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą jednostkę samorządu terytorialnego, która prowadzi szkoły publiczne danego typu lub rodzaju, a nie sąsiadującą.

Ponadto pragnę zauważyć, że zgodnie z postanowieniami art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539, z późn. zm.) zadania związane z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych (łącznie z oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych) i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach integracyjnych nie są uwzględniane przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej.

Odnosząc się natomiast do kwestii uzupełniania subwencji oświatowej każdorazowo w przypadku zwiększenia się liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne informuję, że wśród tytułów kryteriów podziału 0,6 % rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w każdym roku uwzględniana jest możliwość zwiększenia subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegającego na zwiększeniu łącznej liczby uczniów (wychowanków) w szkołach i placówkach prowadzonych i dotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na dany rok – zarówno w pierwszym półroczu roku budżetowego, jak i od 1 września danego roku.

Natomiast niezasadny jest postulat dotyczący możliwości ubiegania się przez jednostki samorządu terytorialnego o zwiększenie subwencji oświatowej w przypadku zwiększenia się liczby uczniów w niektórych rodzajach szkół, bez uwzględniania wszystkich zadań, na podstawie których dokonywany jest podział części oświatowej subwencji ogólnej. Realizacja tego postulatu skutkowałaby koniecznością zwiększenia subwencji oświatowej również jednostkom samorządu terytorialnego, w których nastąpiło w trakcie roku

budżetowego zmniejszenie się łącznej liczby uczniów w stosunku do tej, na którą została naliczona subwencja oświatowa.

Przedstawiając powyższe pragnę zauważyć, że kwoty subwencji oświatowej nie można wprost odnosić do zadań oświatowych nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego. W obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż budżet państwa gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej środki na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 5a ust. 3 ww. ustawy o systemie oświaty środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, o których mowa w ust. 2 tej ustawy, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W myśl art. 167 ust. 2 Konstytucji RP dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencje ogólne (w tym oświatowa) i dotacje celowe z budżetu państwa. Oznacza to, iż część oświatowa subwencji ogólnej jest jedynie jednym ze źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Kształtowanie wysokości subwencji oświatowej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego musi zatem uwzględniać obiektywne wskaźniki, umożliwiające dokonanie podziału środków części oświatowej subwencji według kryteriów jednolitych i powszechnych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto wyjaśniam, że zgodnie z art. 9i ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) tytuł honorowy profesora oświaty może otrzymać nauczyciel dyplomowany, który posiada co najmniej 20-letni okres pracy w zawodzie nauczyciela, w tym co najmniej 10-letni okres pracy jako nauczyciel dyplomowany oraz znaczący i uznany dorobek zawodowy, na wniosek Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty. W świetle art. 8 ustawy z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 19, poz. 239, z późn. zm.) w okresie do dnia 31 grudnia 2010 r. tytuł honorowy profesora oświaty może być nadany nauczycielowi, który legitymuje się co najmniej 7 letnim okresem pracy jako nauczyciel dyplomowany. Zgodnie z art. 9i ust. 1a i 2 ww. ustawy Karta Nauczyciela członków Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, natomiast wnioski do Kapituły o nadanie tytułu honorowego profesora oświaty składa organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

W dniu 18 września 2008 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 września 2008 r. w sprawie Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty (Dz. U. Nr 163 poz. 1017). W myśl § 4 ust. 4 ww. rozporządzenia, Kapituła przedstawia Ministrowi Edukacji Narodowej kandydatów do nadania tytułu. Kapituła rekomendując kandydaty do nadania tytułu honorowego profesora oświaty kieruje się kryteriami, o których mowa w § 6 rozporządzenia.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Kapituła ocenia dorobek zawodowy kandydata do tytułu honorowego profesora oświaty, biorąc pod uwagę w szczególności:

1) jakość pracy prowadzonej z uczniami, w tym:

- a) osiągnięcia dydaktyczne lub wychowawcze w pracy z uczniami, w tym osiągnięcia w pracy z uczniami niepełnosprawnymi lub z uczniami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym,
- b) wyniki uczniów nauczyciela uzyskiwane ze sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum, egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- c) osiągnięcia uczniów nauczyciela uzyskiwane w konkursach, turniejach i olimpiadach;

2) pozytywne oddziaływanie na nauczycieli, w tym:

- a) stwarzanie swoją postawą wzorca nauczyciela i wychowawcy,
- b) dzielenie się z innymi nauczycielami swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym,
- c) pełnienie funkcji doradczych lub eksperckich w systemie oświaty, systemie pomocy społecznej lub postępowaniach w sprawach nieletnich;

3) wysoki poziom kultury pedagogicznej kandydata, w tym:

- a) wybitną umiejętność prowadzenia dialogu z uczniami, rodzicami oraz nauczycielami,
- b) umiejętność stawiania wymagań mobilizujących uczniów do pracy nad własnym rozwojem,
- c) wysoki poziom kultury języka.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Kapituła bierze także pod uwagę szczególne osiągnięcia kandydata związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela, takie jak:

- 1) opracowanie własnego programu wychowania przedszkolnego lub programu nauczania cieszącego się uznaniem nauczycieli,
- 2) uznany dorobek zawodowy potwierdzony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, nagrodami ministra, kuratora oświaty lub organów prowadzących szkoły i placówki,

- 3) znaczący udział w przygotowaniu zawodowym przyszłych nauczycieli,
- 4) publikacje dotyczące oświaty i problematyki edukacyjnej.

W myśl przepisów § 5 ww. rozporządzenia organy sprawujące nadzór pedagogiczny w terminie do dnia 31 marca każdego roku składają do Kapituły wnioski o nadanie tytułu honorowego profesora oświaty wraz z uzasadnieniem zawierającym opis dorobku zawodowego kandydatów. Natomiast Kapituła w terminie do dnia 1 lipca każdego roku przedstawia ministrowi wnioski o nadanie tytułu honorowego profesora oświaty (§ 7 ww. rozporządzenia).

z poważaniem
w/z MINISTRA
SEKRETARZ STANU
Krystyna Szumilas
Krystyna Szumilas